

PERINTÖVERO ON AIKANSÄ ELÄNYT

Kun hallitus ilmoitti tuporatkaisun yhteydessä varallisuusveron poistosta, luovuttiin samalla viimeistä edellisestä ideologisesta verosta. Vain perintövero on vielä jäljellä. Se taas on johtanut jatkuvaan verosuunnitteluun.

Luovutusvoittojen verotuksen muutos on käytännössä johtanut siihen, että perukirjoissa perityn omaisuuden arvo nostetaan mahdollisimman korkeaksi, usein jopa käypien arvojen tuntumaan. Näin tehdään usein siksi, että omaisuutta myytäessä voitaisiin selvittää pienemmällä myyntivoittoverolla. Suuret verot maksetaan vielä suurempien verojen pelossa.

Verokertymä on varmasti yksi syy siihen, että hallituksen on vaikea luopua perintöverosta. Tämän valtiovarainministeri Antti Kalliomäki (sd.) on sanonut eduskunnan kyselytunnilla jo ääneenkin.

Sen sijaan toinen valtiovarainministeri Ulla-Maj Wieroo (r.) on ilmoittanut useita kertoja julkisuudessa olevansa valmis nostamaan verotettavan osuuden alarajaa. Pitemmällä aikavälillä hän on valmis luopumaan kokonaan perintöverosta. Toivottavasti myös vaatijan poliittinen painoarvo ja tahtotila riittävät hallituksessa, jotta asia ei jää pelkästään irralliseksi mielipiteeksi.

Ruotsissa lahja- ja perintöveron tuotto on suhteessa vain kolmannes Suomen vastaavasta, joten siitä voidaan siellä helpommin luopua. Ehkäpä naapuriemme vasemmistolainen perinne oli myös sen verran kevyempi, että ideologisesta verosta päästiin siellä eroon.

Pääministeripuolue keskusta ei asiaa ole jostain syystä kommentoinut. Heitä tuntuu tyydyttävän se, että maatalouden sukupolvenvaihdoksia varten on jo ajat sitten luotu toimiva järjestelmä. Mielestäni suurella puolueella tulisi olla myös jonkinlainen oma visio koko järjestelmän kehittämiseen.

Muita yrittäjiä perintöverot kohtaavat ankarana. Lähiaikoina on edessä laaja sukupolvenvaihdoksien aalto. Siinä perintövero on jouduttamassa monien yritysten myyntiä tai lopettamista.

Nykyinen järjestelmä elättää paitsi valtiota myös oikeusoppineita. Perunkirjoituksessa tulee eteen esimerkiksi pohdintoja siitä, kannattaako yhden sukupolven luopua perinnöstään siirtämällä perintöä eteenpäin. Samalla säästyy ainakin yhden perintöverot.

Perintöveroon sisältyy myös kohtuuttomuuksia. Jotkut lesket joutuvat realisoimaan yhteisesti hankittua omaisuuttaan voidakseen maksaa perintöveronsa. Pahimmillaan tämä johtaa siihen, että kun ensin on joutunut luopumaan puolisostaan, niin sen jälkeen verokarhu pakottaa luopumaan jopa omasta kodista.

Ongelmien poistamiseen on kaksi tietä. Perinteinen suomalainen tapa on rakentaa mutkikkaita järjestelyjä helpottamaan yritysten sukupolvenvaihdoksia ja lesken asemaa. Mielestäni parempi tapa on kuitenkin nostaa perintöveron alarajaa heti esimerkiksi keskimääräisen asunnon arvon tasolle.

Selkeintä ja oikeudenmukaisinta on kuitenkin luopua Ruotsin tapaan perintö- ja lahjaverosta kokonaan. Samalla luovuttaisiin ideologisista asenteista. Eteenpäin siirtyvä omaisuus ei ole jotakin sellaista, jonka joku olisi riistänyt työläisten selkänahasta. Kaiken lisäksi tämä omaisuus on hankittu jo kertaalleen verotetuilla tuloilla.

Tavallinen suomalainen omaisuus on asuntoja ja kesämökkejä, jotka pitkien vuosien varrella on omalla työllä ansaittu. Tästä työstä on kertaalleen maksettu raskas vero. Sitä rakennettaessa on ajateltu lapsia ja lastenlapsia. Miksi sellainen omaisuus ei saisi jäädä jo rauhaan?

Petri Salo